

8. 11. 2016

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Ochrana obchodního tajemství v Evropské unii

Obchodní tajemství není primárně chráněno jako tradiční právo duševního vlastnictví, lze je ovšem považovat jako doplněk či nadstavbu nezbytnou k potřebnému nakládání s předměty duševního vlastnictví. Jako takové není předmětem formální registrace.

▣ ▣ ▣ **HOLEC, ZUSKA
& PARTNEŘI**

ADVOKÁTI | ATTORNEYS | RECHTSANWÄLTE

Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/943 o ochraně nezveřejněného know-how a obchodních informací (obchodního tajemství) před neoprávněným získáním, použitím a zveřejněním („Směrnice“) nabyla účinnosti 5. 7. 2016. Členské státy musí do dvou let transponovat její ustanovení do svých národních právních předpisů.

V mezinárodním měřítku je snaha upravit problematiku a zejména ochranu této oblasti vyjádřena v Dohodě o obchodních aspektech práv k duševnímu vlastnictví („Dohoda TRIPS“) - část sdělení č. [191/1995](#) Sb. (článek 39 s odvoláním na ustanovení článku 10 bis Pařížské úmluvy na ochranu průmyslového vlastnictví) nebo rozhodnutí Rady 94/800/ES. V rámci Dohody TRIPS došlo k určité míře koordinace mezi členskými státy, nicméně se jevila jako nepostačující zejména hmotněprávní harmonizace národních legislativ.

Obchodním tajemstvím se rozumí: „*informace, které (a) jsou tajné v tom smyslu, že nejsou jako celek nebo v přesném uspořádání a souhrnu jejich částí obecně známy nebo běžně dostupné osobám v kruzích, které se dotčeným druhem informací běžně zabývají; (b) tím, že jsou tajné, mají komerční hodnotu; (c) osoba, která jimi oprávněně disponuje, podnikla za daných okolností odpovídající kroky*“. Důvodová zpráva uvádí, že je jím třeba rozumět strategické informace „*[které] přesahují technické znalosti, jako jsou informace o odběratelích a dodavatelích, obchodních procesech, obchodních plánech, výzkumu trhu atd.*“ Lze dovodit, že budou zřejmě pokryty veškeré skutečnosti technického, obchodního či jiného (tradičně organizačního) charakteru.

Srovnáním shora uvedeného s ustanovením § 504 občanského zákoníku, zák. č. [89/2012](#) Sb., kdy „*Obchodní tajemství (nehmotná věc v právním smyslu) tvoří konkurenčně významné, určitelné, ocenitelné a v příslušných obchodních kruzích běžně nedostupné skutečnosti, které souvisejí se závodem a jejichž vlastník zajišťuje ve svém zájmu odpovídajícím způsobem jejich utajení*“, vyplývá, že jejich pojetí obchodního tajemství si je velice blízké a obsahuje čtyři podstatné prvky - (i) důvěrnost informací, (ii) komerční hodnota informací s ohledem na jejich důvěrnost, (iii) požadavek na podniknutí přiměřeného úsilí o zachování jejich důvěrnosti vlastníkem obchodního tajemství, (iv) oprávněnost dispozice obchodním tajemstvím (svědčí nejenom jeho původnímu vlastníku, ale i nabyvateli licence), nikoli nutně absolutní majetková práva.

U každé z těchto definic musí být splněny vždy všechny uvedené znaky, aby se jednalo o obchodní

tajemství (nezveřejněnou informaci); při absenci (zániku) i jednoho z nich se o obchodní tajemství (nezveřejněnou informaci) jednat nemůže.

Směrnice stanoví způsoby, kdy je získání, použití a zveřejnění obchodního tajemství považováno za oprávněné v rámci tzv. zákonných (quasi) licencí (např. nezávislý objev či vytvoření; reverzní inženýrství; výkon práva zaměstnanců nebo zástupců zaměstnanců na informování; postup, který je za daných okolností v souladu se zásadami poctivého obchodního styku; jsou-li požadovány nebo povoleny právními předpisy EU nebo vnitrostátními právními předpisy).

Směrnice stanoví podmínky, za kterých naopak je získání obchodního tajemství bez souhlasu jeho vlastníka pokládáno za neoprávněné, kdy vlastník obchodního tajemství je oprávněn domáhat se použití opatření, postupů a opravných prostředků stanovených Směrnicí:

(a) získání

- neoprávněný přístup k dokumentům, předmětům, materiálům, látkám nebo elektronickým souborům, které jsou oprávněně v držení vlastníka obchodního tajemství a které obsahují obchodní tajemství nebo z nichž lze obchodní tajemství odvodit, či jejich přisvojení nebo zkopírování;
- jakékoli jiné jednání, které se za daných okolností považuje za porušení zásad poctivého obchodního styku.

(b) využití nebo zpřístupnění

- neoprávněné získání obchodní tajemství;
- jednání v rozporu s dohodou o zachování mlčenlivosti či jakoukoli jinou povinností nezpřístupnit obchodní tajemství;
- jednání v rozporu se smluvní či jakoukoli jinou povinností týkající se omezení využití obchodního tajemství.

Vedle shora uvedeného Směrnice nově zavádí i tzv. nepřímé neoprávněné získání, využití nebo zpřístupnění obchodního tajemství, *„pokud určitá osoba v době jeho získání, využití nebo zpřístupnění věděla nebo měla za daných okolností vědět, že obchodní tajemství bylo přímo či nepřímo získáno od jiné osoby, která jej využívala nebo zpřístupnila neoprávněně“*.

Kromě protiprávního jednání ve vztahu k obchodnímu tajemství Směrnice obsahuje ustanovení týkající se porušení obchodního tajemství nejenom pomocí informace, ale i ve zhmotnělé podobě - pomocí výrobku, *„jehož návrh, vlastnosti, fungování, výrobní proces nebo uvedení na trh mají významný prospěch z obchodního tajemství, které bylo získáno, využito nebo zpřístupněno neoprávněně“*. Konkrétně protiprávní jednání spočívá ve výrobě, nabízení nebo uvádění takových výrobků na trh nebo dovoz, vývoz či skladování takovýchto výrobků za uvedeným účelem.

Výjimky z ochrany se vztahují zejména k ochraně šetření vedených sdělovacími prostředky s ohledem na ochranu novinářských zdrojů (svoboda slova a informační svoboda), mobilitě zaměstnanců (volný pohyb osob), ke konkurenčním doložkám v pracovních a obdobných smlouvách, k neomezování zaměstnanců při využívání zkušeností a dovedností poctivě získaných v rámci obvyklé pracovní činnosti, k ochraně obecného veřejného zájmu (whistleblowing).

Směrnice se zabývá i zachováním důvěrnosti obchodního tajemství během soudního řízení z titulu porušení obchodního tajemství a po jeho ukončení. Soudům je dána pravomoc omezit okruh osob a

přístup k dokumentům obsahujícím obchodní tajemství či údajné obchodní tajemství ve vztahu k účastníkům řízení v rámci nahlížení do spisu, jakož i v rámci soudních jednání, kde může být obchodní tajemství sdělováno, je možné vydávat soudní rozhodnutí ve verzi bez důvěrných údajů. V případě, že konkrétní informaci nelze druhé straně s ohledem na ochranu obchodního tajemství zpřístupnit, soudy mají pravomoc tuto informaci poskytnout výhradně stanovenému omezenému okruhu osob. Ochrana by měla trvat i po skončení soudního řízení, a to dokud se předmětné informace nestanou veřejně přístupnými.

Směrnice zavádí i soudní postih za neoprávněně uplatněné nároky z titulu porušení obchodního tajemství, soudům je dána možnost uplatnit přiměřená opatření na návrh žalovaného, je-li žalobní návrh v takovém řízení zjevně neopodstatněný a shledají-li, že žalobce zahájil soudní řízení zneužívajícím způsobem nebo ve zlém úmyslu. Příkladem je uvedeno přiznání náhrady škody žalovanému, uložení sankcí žalobci nebo nařízení rozšíření informací týkajících se rozhodnutí.

Opatření, postupy a opravné prostředky uvedené ve Směrnici musí být spravedlivé, účinné a odrazující, nesmí být zbytečně složité nebo nákladné a mít za následek nepřiměřené lhůty nebo způsobovat neodůvodněné průtahy. Promlčecí lhůta pro uplatnění prostředků ochrany obchodního tajemství nesmí přesáhnout šest let.

Jsou zde upravena předběžná a zajišťovací opatření ve formě prozatímních soudních zákazů nebo předběžného zabavení výrobků porušujících právo:

- ukončení nebo zákaz využívání nebo zpřístupňování obchodního tajemství;
- zákaz vyrábět, nabízet, uvádět na trh nebo používat výrobky porušující obchodní tajemství či takovéto výrobky za uvedeným účelem dovážet, vyvážet nebo skladovat;
- zabavení nebo odevzdání výrobků podezřelých z porušení obchodního tajemství, včetně výrobků dovezených, s cílem zabránit jejich vstupu na trh nebo oběhu na trhu.

Ve věci samé se poškozená strana může domáhat (zabraňovací, odstraňovací, kompenzační nároky):

- ukončení nebo zákazu využívání nebo zpřístupňování obchodního tajemství;
- zákazu výroby, nabízení, uvádění na trh nebo používání výrobků porušujících obchodní tajemství či dovážení, vyvážení nebo skladování těchto výrobků za tímto účelem;
- přijetí odpovídajících nápravných opatření s ohledem na výrobky porušující obchodní tajemství, tzn. stažení výrobků porušujících obchodní tajemství z trhu; úprava výrobků takovým způsobem, aby byla odstraněna vlastnost porušující obchodní tajemství; zničení výrobků porušujících obchodní tajemství nebo případně jejich stažení z trhu, pokud toto stažení nenarušuje ochranu dotčeného obchodního tajemství;
- zničení veškerých dokumentů, předmětů, materiálů, látek nebo elektronických souborů obsahujících nebo představujících obchodní tajemství či jejich části nebo případně odevzdání všech těchto dokumentů, předmětů, materiálů, látek nebo elektronických souborů nebo jejich části žalobci;
- náhrada škody (možno i paušalizovaná ve výši obvyklých licenčních poplatků – obdobně jako v autorském zákoně či zákoně o vymáhání práv z průmyslového vlastnictví);
- vydání bezdůvodného obohacení (za Směrnicí uvedených podmínek – i zde možno paušalizovaně ve výši obvyklých licenčních poplatků);
- uveřejnění rozhodnutí.

Směrnice ukládá členským státům povinnost zavést účinné, přiměřené a odrazující sankce vůči jakékoliv osobě pro případ, že nedojde k dobrovolnému splnění povinnosti uložené rozhodnutím ve

věci obchodního tajemství. Konkrétně pak Směrnice výslovně zmiňuje možnost uložit opakovaně peněžitou sankci v případě nedodržení soudem nařízených povinností.

Oldřich Trojan

[HOLEC, ZUSKA & Partneri](#)

Palác Anděl
Radlická 1c/3185
150 00 Praha 5

Tel.: +420 296 325 235

Fax: +420 296 325 240

e-mail: recepce@holec-advokati.cz

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Zneužití práva na přístup podle GDPR](#)
- [Doručování soudních písemností ze zahraničí do ČR](#)
- [Novinky z české a evropské regulace finančních institucí za měsíc únor 2026](#)
- [Digital Fairness Act a influencer marketing - cesta ke konci roztržštěnosti regulace?](#)
- [Novinky z české a evropské regulace finančních institucí za měsíc leden 2026](#)
- [IATA Travel & Cargo akreditace v letectví - v čem spočívají její výhody?](#)
- [Digital Omnibus o AI: návrh nařízení o zjednodušení pravidel pro umělou inteligenci](#)
- [Rozhodčí nálezy vydané ruskými rozhodčími soudy a jejich uznání a výkon na území EU](#)
- [Environmentální tvrzení společností v hledáčku EU: Jak se vyhnout greenwashingu a obstát v nové regulaci?](#)
- [AIFMD II v České republice: Schvalovací proces a co čeká investiční společnosti](#)
- [Novinky z české a evropské regulace finančních institucí za měsíc prosinec 2025](#)